

Cu genă de savant veritabil
Membru corespondent al A.Ș.M.
Andrei PALII la 70 de ani

Agronom, domeniul științific: genetica, ameliorarea și biotehnologia culturilor agricole. Doctor habilitat în biologie (1984), profesor universitar (1986), membru corespondent al AȘM (2007).

S-a născut la 1 mai 1940 în satul Scorțeni, raionul Telenești. După absolvirea școlii de șapte ani din satul natal urmează studiile la Colegiul Agricol din Cucuruzeni, raionul Orhei, pe care l-a absolvit cu mențiune în 1958. Activează în calitate de agronom în colhozul "M. Kalinin", raionul Telenești (1958-1959).

În anul 1964 absolvește cu mențiune Facultatea de Agronomie a Institutului Agricol „M.V. Frunze” din Chișinău și este angajat în funcție de agronom-șef în colhozul „1 Mai” din raionul Dubăsari. În continuare și-a onorat serviciul militar. Din 1966 s-a încadrat în cercetare în domeniul geneticii și ameliorării plantelor, fiind aspirant, ulterior colaborator științific inferior (1968-1971) și colaborator științific superior (1971-1974) în Secția de genetică a plantelor a AȘM.

A susținut teza de doctor în științe agricole în 1970. Între anii 1974-1975 a activat în calitate de șef de laborator la Institutul de Cercetări Științifice pentru Porumb și Sorg (AȘP „Hibrid”, actualmente Institutul de Fitotehnie „Porumbeni”), conferențiar (1975-1985), profesor (1985-1989) la Catedra de ameliorare și producerea semințelor a Institutului Agricol din Chișinău.

Gradul științific de doctor habilitat în biologie

l-a obținut în anul 1984, susținând teza respectivă la Institutul Ucrainean de Cercetări Științifice în Fitotehnie, Ameliorare și Genetică „B. Iuriev” din Harkov pe tema: „Îmbunătățirea calității boabelor de porumb prin metode de selecție genetice”. Între anii 1984-1988 exercită funcția de prodecan, ulterior de decan al Facultății de agronomie al UASM (1989-2006). În perioada 1989-2001, precum și din 2006 până în prezent este șef al Catedrei de ameliorare, genetică și biotehnologie a culturilor agricole a Universității Agrare de Stat din Moldova. Ține cursuri de genetică generală, evoluționism și ameliorarea specială a plantelor.

Inițial, Andrei Paliu a efectuat importante investigații în condițiile Moldovei și ale ținutului Krasnodar, în colaborare cu academicianul G.S. Galeev, cu privire la controlul genetic și utilizarea în practică a diferitor tipuri și surse de androsterilitate citoplasmică la porumb.

Începând cu anul 1968 și până în prezent, realizează ample cercetări teoretice și practice consacrate studiului și utilizării variabilității genetice în procesul de ameliorare a porumbului pentru calitatea bobului. Cercetările au fost inițiate sub conducerea ilustrului savant acad. Anatol Kovarski. Dezvoltă concepția cu privire la imensa diversitate genetică a speciei *Zea mays* L., care oferă mari posibilități în a găsi valoroase surse genetice și noi combinații de gene în vederea îmbunătățirii calității bobului.

În urma cercetărilor efectuate împreună cu colaboratorii săi a creat o colecție de circa 400 analogi linii consangvinizate, ce conțin în genotipurile lor genele *o2*, *fl2*, *wx*, *su2* care se folosește pe larg în programele de genetică și ameliorarea calității bobului de porumb atât în țară, cât și peste hotare.

Pentru prima dată a descoperit o genă nouă a endospermului – *cfl2*, care condiționează manifestarea fenotipică a genei *fl2* într-o singură doză și un conținut sporit de lizină și metionină în bob, a depistat noi surse genetice cu un conținut înalt de lizină în bob, inclusiv 5 care au în genotipurile lor alela *o2* și 2 – alela *fl2*.

Prin utilizarea diferitor metode genetice și de ameliorare a creat un bogat material inițial, în baza căruia au fost obținute câteva variante de hibridi speciali de porumb:

- cu endospermul făinos și un conținut sporit de lizină de circa 4% în proteine (în baza mutației *o2*);
- cu endospermul făinos și un conținut sporit de lizină de circa 4% în proteine și un conținut înalt de proteină de 13,5 – 14,5% în bob;
- cu endospermul semistictos sau stictos și